

Oppfølging av de regionale planene på regionalt nivå – erfaringer fra Fylkesmannen i Oppland

Marit Vorkinn, enhet for naturmangfold og verneområder

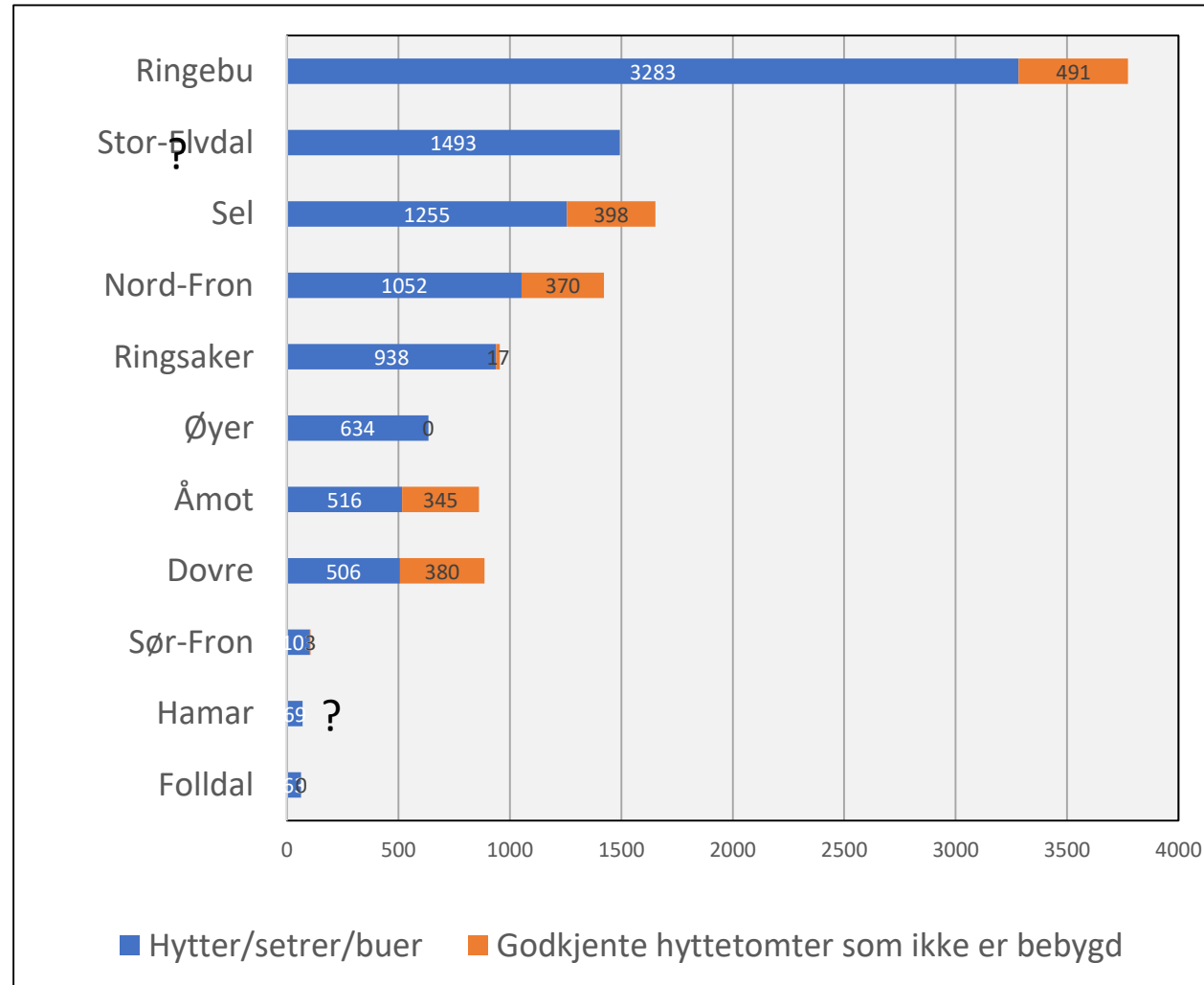
Fylkesmannen i Innlandet

Tre utfordringer for oppfølging på regionalt nivå:

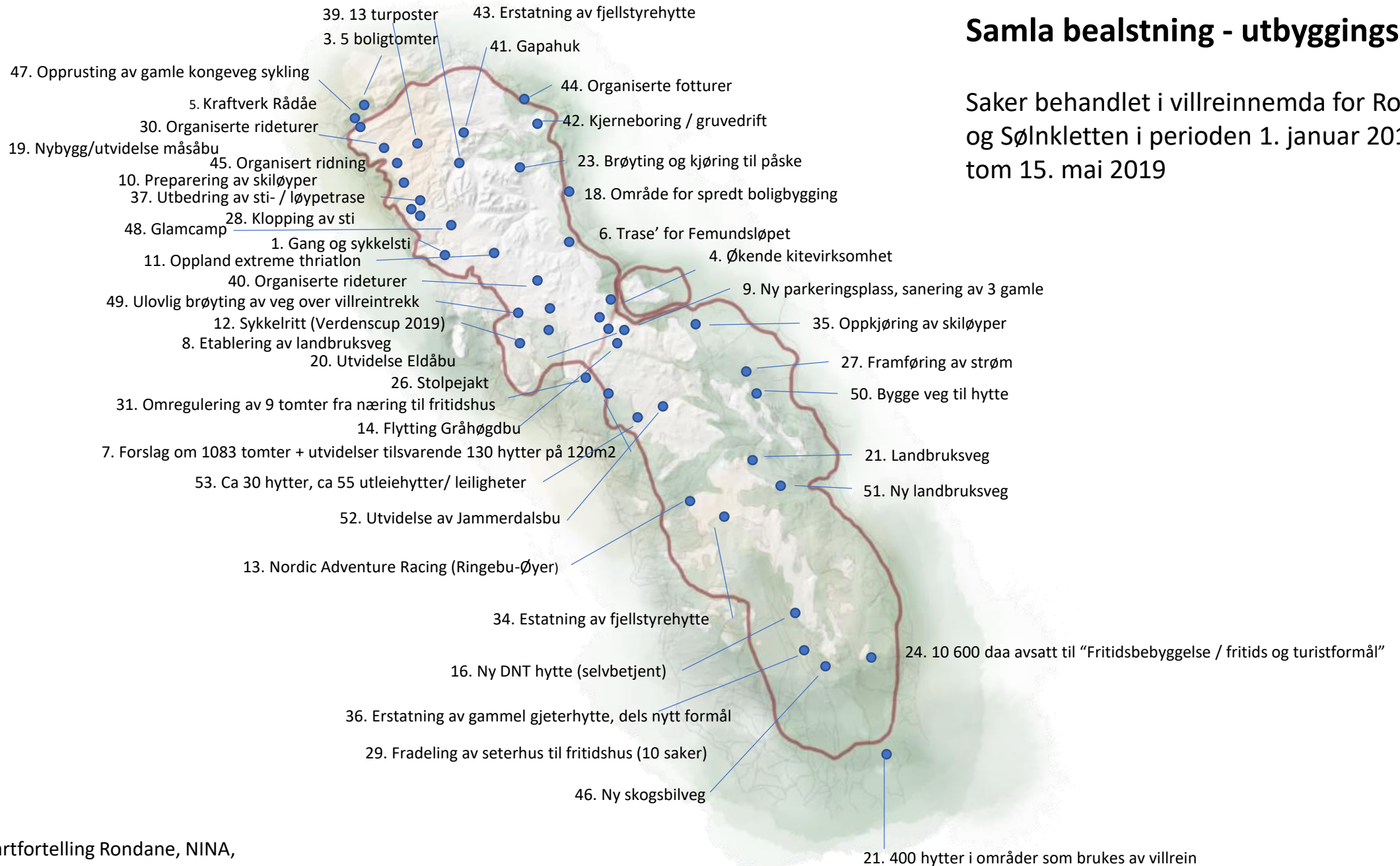
- Vurdering av samla belastning – det helhetlige perspektivet
NINAs GPS-merkinger og ferdselsregistreringer er uvurderlige
- Holde planen levende
- Midler til tiltak

Samla belastning – det helhetlige bildet - hytter

Samla bealstning - utbyggingspress

Saker behandlet i villreinnemda for Rondane og Sølnekletten i perioden 1. januar 2016 tom 15. mai 2019

Det helhetlige perspektivet -regionalt areal- og ferdselsregister

Overvåking + hjelpemiddel for arealforvaltere og –planleggere

<https://www.arcgis.com/apps/webappviewer/index.html?id=1b771b8d826948a19fda0c38756d80f5>

Under utarb.

Holde planen levende

- Ønsker meg et «Reinsbrev» fra KMD og KLD om regionalplanen til berørte kommuner, jfr. «jordlovsbrev» fra LMD
- Innhold – jfr. kommuneplanavgjørelse for Ringebu:
 - *Krav til konkretisering av konsekvensvurderinger*
 - *Avbøtende tiltak må innarbeides i planen*
 - *Vurdere om gamle planområder som ikke er bebygde kan tas ut*
 - *Alle plansaker til villreinnemndene*
 - *LNF spredt i buffersona*
 - *Lokalisere nye hytter til områder med etablert reiselivstilbud*
 - *Ny kunnskap må legges til grunn*
 - *Presedensvirkning - dispensasjoner*

Midler til tiltak

Tettgrasvegen 88, Øyer

Hafjell - Stor familiehytte på solrikt høydedrag med fantastisk panoramautsikt. 3 etg, herlig velværerom, 6 soverom og garasje.

233 m²

8 500 000 kr

DNB Eiendom AS

Totalpris: 8 716 847 kr

Eier (Selveier) • Hytte

(Frivillig skogvern 2019: 444 mill. kr.)

Erfaringer med innsigelser – Fylkesmannen i Oppland

Marit Vorkinn, enhet for naturmangfold og verneområder

Fylkesmannen i Innlandet

Kommuneplan Ringeby, avgjort av KMD 2019

- Kraftig reduksjon av hyttetomter fra det kommunen opprinnelig ønsket; Fra forslaget om 1083 tomter ved andre gangs høring av planen, til 65 tomter. (15 tomter mer enn «meklingstilbudet»).
- KMD har lokalisert hyttene til Venabygdsfjellet, der det både er et servicetilbud (dvs. muligheter for lokal verdiskaping) og løyper/stier (kanalisering). Dette er i tråd med prinsippet som har ligget i fylkesdelplanen/regionalplanen fra 1992; å konsentrere utbygging til områder som allerede har slik utbygging.
- De foreslåtte feltene på Skotten og Måsåplassen er tatt ut, **selv om disse lå i utviklingssona i regionalplanen.** KMD har nå tydelig slått fast at det er sterke restriksjoner på utbygging også i utviklingssona. Dette vil ha betydning for kommende planer, særlig i Åmot (Skramstadsetra- regulering)
- KMD tillater ikke LNF spredt i buffersona, uten langt bedre konsekvensutredninger/avbøtende tiltak: *«Departementet vurderer også at utvidelse av eksisterende fritidsbebyggelse i buffersonen til nasjonalt villreinområde kan ha negativ påvirkning på villreinen»*
- KMD stiller generelt strenge krav til **konkretisering** av konsekvensvurderinger og avbøtende tiltak. Også for de 65 nye hyttetomtene på Venabygdsfjellet har departementet forutsatt at avbøtende tiltak skal vurderes, i dialog med regionale myndigheter (omlegging av sti- og løypenettet og etablering av aktivitetsområder som reduserer ferdselen inn mot nasjonalt villreinområde). Dersom kommunen ønsker å gå videre med tomter på Skotten ved neste revisjon av kommuneplanen mener departementet at kommunen bør vurdere å ta ut byggeområder øst for Gudbrandsdalen som ikke er utbygd. Kommunen har omtalt en rekke mulig kanaliseringstiltak, men departementet peker på at disse er verken konkrete nok eller innarbeidet i planen.

Rondane er langt og smalt, og for å ta vare på villreinen, er det nødvendig med begrensninger på tiltak også i buffersona og utviklingssona, ikke bare i nasjonalt villreinområde. Når en oppsummerer punktene over, er det dette også essensen i avgjørelsen fra KMD.

Dispensasjonssaker – klager

1. Alvdal kommune: Det gis disp. til å bygge på fradelt tomt (1962) med LNF-formål i buffersona. Retningslinjene: Forbud mot nye hytter utenom allerede godkjente tomter. Villreinnemnda klagde ut fra presedenshensyn. FMHE ga nemnda medhold 2017.
2. Stor-Elvdal kommune: Søkt om tilbygg på 37 kvm i nasjonalt villreinområde. Kommunene ga disp. til 28 kvm, totalt 118 kvm. (Retningslinjer for buffersona: 120 kvm). Villreinenmnda klagde ut fra presedenshensyn (1200 fritidshus, seterhus og koier i nasjonalt villreinområde. 22,5 kvm utvidelse= 27.000 kvm økning i nasjonalt villreinområder=225 hytter på 120 kvm). FMHE avviste klagen i 2017.
3. Stor-Elvdal kommune: Innvilgeet disp. for påbygg i nasjonalt villreinområde, i smalt trekkområde over til Fampen (kalvingsområde for reinen i Rondane Sør). FMIN og Villreinenmnda klagde: Ikke tatt hensyn til nasjonale retningslinjer, presedenshensyn. FM Viken september 2019: Avviser klagen. Fordelene større enn ulempene (personlige fordeler for eier). Ikke presedenshensyn. Villreinfaglig kompetanse hos FM Viken ikke konsultert. FMIN vurderer begjæring om omgjøring.

Vanskelig å få gjennomslag for presedenshensyn og samla vurdering, til tross for sivilombudsmannens uttale. Villreinnemnda viser her til Sivilombudsmannens uttale (mars 2018) til behandlingen av en dispensasjonssak for bygging av hytte i randområdet til regional plan for Nordfjella med Raudafjell 2014-2025 (<https://www.sivilombudsmannen.no/uttalelser/dispensasjon-til-oppforing-av-hytte-irandomradet-for-villrein/>).

Det virker som bygningsarealet vurderes, uten hensyn til økt ferdsel dette kan medføre.